

Norges vassdrags- og energidirektorat

Vår dato: 2017-09-29
Vår kontakt: Karstein Brekke
Deres dato: 26.6.2017
Deres ref.: 201601924
Side 1 av 7

Sendes per epost til nve@nve.no**Høring – Forslag til endring i forskrift om systemansvaret – Norsk Hydros merknader**

Det vises til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat datert 26. juni 2017 vedr forslag til endring av forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (systemansvarsforskriften). Norsk Hydro (Hydro) oversender med dette sine merknader til nevnte høringsforslag.

Hydro har betydelig kraftproduksjon og industrivirksomhet i det norske kraftsystemet, og har av den grunn synspunkter til reguleringen av Statnetts systemansvar.

Ad forslag til ny § 28a Retningslinjer

Hydro vil fremheve at vi mener det er positivt at retningslinjer som foreslås utarbeidet av systemansvarlig, vil bidra til at systemansvarlig sine vedtak, inkludert systemkritiske vedtak, i fremtiden vil fattes på et mer transparent grunnlag, og hvor aktørene kan påvirke kommende forvaltningspraksis gjennom formelle høringsrunder.

NVE skriver at nevnte retningslinjer, som skal utarbeides av systemansvarlig, kun er bindende for systemansvarlig, og ikke for Statnett SF, eller for øvrige aktører i kraftsystemet. Hydro mener imidlertid at den type retningslinjer som her skisseres, hvor forvaltningspraksis for systemansvarlig sin agering overfor aktørene i kraftsystemet skal fremkomme, vil være bindende for aktørene i kraftsystemet, indirekte eller direkte, avhengig av det enkelte case. Dette følger av at retningslinjene er bindende for hvordan systemansvarlig forvalter kraftsystemets øvrige aktørers rettigheter og plikter. Dermed blir prosessen med utarbeidelse av de nevnte retningslinjer svært viktig. NVE legger opp til normalt tre måneders høringsfrist, men samtidig at dette ikke skal være nødvendig for alt innhold. Hydro vil påpeke viktigheten av at man ikke har hastverk ved utarbeidelse av slike retningslinjer, men at det benyttes tilstrekkelig tid til at relevante innspill fra aktørene kan fremkomme. Man må sikre transparente, nøytrale, objektive og inkluderende prosesser, også ved førstegangs utarbeidelse. Hydro vil foreslå at for de tema det er relevant, opprettes det referansegrupper med relevante aktører som medlemmer, som kan gi innspill før en offisiell høringsrunde. Hydro ber NVE kommentere dette i sin oppsummering av høringsuttalelsene til endringer i systemansvarsforskriften.

Hydro mener videre at retningslinjene sin juridiske status er uklar. Den juridiske statusen burde fremkommet bedre av NVEs høringsdokument, og vi ber NVE vurdere dette i sin oppsummering av høringsuttalelsene.

Man kan vanskelig dekke alle situasjoner forut for deres respektive inntreden, hvilket delvis håndteres ved at systemansvarlig gis anledning å avvike fra retningslinjene dersom dette er nødvendig for å forhindre eller begrense konsekvensene av anstrengte driftssituasjoner eller driftsforstyrrelser, jf forslaget § 28a fjerde ledd. Denne sikkerhetsventilen er kun foreslått for systemkritiske vedtak. Hydro foreslår at NVE vurderer fjerde ledd modifisert slik at systemansvarlig

kan avvike retningslinjene når det er åpenbart at retningslinjene i enkelttilfeller ikke vil sørge for samfunnsøkonomisk optimale løsninger, uavhengig av type vedtak.

Ad forslag til endring av gjeldende § 6 Handelsgrenser

Den foreslåtte endringen kan synes ubetydelig på nåværende tidspunkt, og vi har forståelse for at man legger til rette for at andre metoder for kapasitetsfastsettelse kan benyttes i fremtiden. Hydro vil imidlertid påpeke at det er essensielt for aktørene også i fremtiden å motta spesifikk informasjon om tillatt handel mellom budområder, og at slik informasjon mottas i tilfredsstillende tid og med tilfredsstillende nøyaktighet til at aktørene får tatt hensyn til dette ved budgivning i de relevante markeder.

NVE skriver videre at det er tvilsomt om systemansvarlig sine beslutninger etter denne bestemmelsen er å anse som vedtak i forvaltningslovens forstand, jf lovens § 2 første ledd. § 2 første ledd bokstav a) lyder: «*en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer (enkeltpersoner eller andre private rettssubjekter)*»

Hydro er av den oppfatning at det ikke er entydig at systemansvarlig sine avgjørelser etter denne bestemmelsen ikke er bestemmende for rettigheter og plikter til aktørene i kraftsystemet, men overlater til NVE å konkludere sin tvil vedrørende dette. Dersom systemansvarlig sine avgjørelser etter denne bestemmelsen ikke er å anse som vedtak, ber vi NVE redegjøre for hvilken type bindende avgjørelser i forvaltningsmessig forstand, en offentlig myndighet kan fatte, utover vedtak. I den redegjørelsen er det viktig å få frem hvilken rolle de berørte aktører kan ha i forkant og etterkant av slike avgjørelser, klageadgang med videre. Dersom NVE mener ingen aktører er berørt av systemansvarlig sine avgjørelser etter § 6, ber vi NVE redegjøre for hvilken interaksjon det er mulig for aktørene i kraftsystemet å ha, i forbindelse med de avgjørelser systemansvarlig som offentlig myndighet her fatter.

Ad forslag til endring av gjeldende § 8 Anmelding, planlegging av produksjon og effektregulering

Produksjonsplaner: Hydro registrerer at en del detaljer foreslås tatt ut av systemansvarsforskriften og at dette planlegges inkludert i kommende retningslinjer fra systemansvarlig. NVE må imidlertid klargjøre hvilke krav som skal gjelde fra 1.1.2018 og frem til nye retningslinjer er på plass. Dette kommer ikke (tilstrekkelig godt) frem av høringsforslaget. Man bør etter Hydros mening, ikke forskuttere innholdet i kommende retningslinjer, og dermed bør dagens forskriftstekst være gjeldende inntil nye retningslinjer eventuelt er godkjent av NVE, og trådt i kraft. Hydro ber NVE vurdere denne muligheten, for å unngå at systemansvarlig skal gjennomføre et hastverksarbeid ved utarbeidelse av nevnte retningslinjer.

Det er for øvrig svært viktig at aktørene i kraftsystemet inkluderes tilfredsstillende i prosessen ved utarbeidelse av nye retningslinjer. Aktørene må også gis tilstrekkelig tid til å implementere evt endringer i krav til produksjonsplan eller tidsoppløsning for denne, i perioden mellom vedtatte retningslinjer og tidspunkt for at disse trer i kraft.

Det er mer tidkrevende for aktørene å rapportere produksjonsplaner jo høyere tidsoppløsning, men vi har samtidig forståelse for at dette kan være nødvendig for et kraftsystem i endring, hvor andel ikke-regulerbar produksjon øker. Hydro er allerede pålagt å rapportere kvartersverdier for sine produksjonsplaner. På den annen side, med økt bruk av automatiserte systemer, bør det for systemansvarlig også være mulig å kunne håndtere økt datamengde hurtigere. Hydro vil derfor i prosessen fremover ved utarbeidelse av retningslinjer, be om at det vurderes hvorvidt siste frist for

endring av innrapporterte produksjonsplaner kan flyttes nærmere driftstimen sammenlignet med hva som gjelder i dag (i dag er siste frist 45 minutter før driftstimen). Dette vil igjen kunne bidra til ytterligere reduksjon av avvik mellom innsendte produksjonsplaner og aktørenes faktiske produksjon.

Effektregulering: NVE foreslår krav til innrapportering av planlagt effektregulering for store sluttbrukere og sluttbrukere som deltar i balansemarkedene. Forslaget er lite konkret hva gjelder hvilke sluttbrukere som omfattes, eller hva som vil bli krav til innhold og tidsoppløsning for slike planer, ettersom slike opplysninger kun vil fremkomme av kommende retningslinjer fra systemansvarlig. Igjen, det vil være svært viktig at de relevante aktørene involveres tilstrekkelig i prosessen ved utarbeidelse av retningslinjer.

Ad forslag til endring av gjeldende § 21 Systemvern

Betaling for aktivering av systemvern: Det fremkommer av forslag til nytt fjerde ledd første punktum at «Når systemvern innebærer utkobling av produsenter eller sluttbrukere, skal også kostnader for utkoblingsobjektene som følge av aktivering og utløsning av vern dekkes.» (Vår understreking). Det fremkommer imidlertid ikke av den resterende del av fjerde ledd, eller teksten i høringsdokumentet, hvordan aktørenes kostnader som følge av aktivering skal estimeres, hverken for sluttbrukere eller produsenter. Termen 'aktivering' dekker i prinsippet at systemvernet er «slått på», og at det dermed kan utløses dersom betingelsene for utløsning er tilstede. Noen systemvern vil være aktivert til enhver tid, mens andre kan eksempelvis aktiveres under gitte driftssituasjoner. Aktivering av systemvern som ikke er aktivert til enhver tid, kan spesielt for sluttbrukere medføre behov for økt beredskap og økt bemanning i de perioder vernet er aktivert, herunder eksempelvis døgnbemanning av driftssentral som vanligvis ikke er døgnbemannet, økt personell til stede for lettere å redusere de negative konsekvensene ved evt utløsning av systemvern, økt bruk av påkallingsvakt, med videre. Når det gjelder systemvern som er aktivert til enhver tid, så er det ikke slik at nevnte kostnader ikke påløper. Systemvern som er aktivert til enhver tid vil kontinuerlig medføre kostnader for aktørene sammenlignet med om systemvernet ikke hadde vært implementert, og bør dermed kompenseres. Vi leser forslaget fra NVE, herunder forslag til nytt fjerde ledd første punktum, slik at systemansvarlig fortsatt skal betale aktørene for aktivering av systemvern, herunder både sluttbrukere og produsenter. Vi ber imidlertid NVE presisere dette ytterligere i oppsummeringen av høringsuttalelsene, og evt i forskriftsteksten.

Vår forståelse av NVEs intensjon er at systemansvarlig fortsatt skal betale aktørene for de reelle kostnadene relatert aktivering av systemvern, jf NVEs høringsdokument nr 6/2012 og NVEs rapport nr 67/2012. Det kan likevel i de fleste tilfeller være utfordrende å dokumentere de reelle kostnadene ved aktivering, selv om disse uten tvil eksisterer, jf momentene beskrevet ovenfor. Kostnadene ved aktivering av systemvern bør dermed kunne fastsettes av systemansvarlig basert på skjønn, tatt hensyn til innspill fra berørte aktører. Eksempelvis, for produksjon vedtar systemansvarlig faste satser per aggregat som er omfattet av systemvern, differensiert med hensyn til ytelser under eller over 180 MVA, jf Statnetts varsel om vedtak datert 8. desember 2016 (ref.: 16/01493-1). Det fastsettes én sats for å være omfattet av systemvern (dekker drift, vedlikehold og aktivering), og en egen sats dersom aggregat faktisk kobles ut. Utover de faste satsene godtgjøres produsentene for kostnader ved påført energiubalanse. Prinsipielt bør ikke sluttbrukere komme dårligere ut enn produsenter når det gjelder prinsippene ved kompensasjon som følge av å være omfattet av systemvern som er aktivert. Hydro vil dermed foreslå at sluttbrukere som er omfattet av systemvern, godtgjøres som følge av aktivering av nevnte vern, ved faste satser etter vedtak av systemansvarlig. Vi ønsker å fremheve at kostnadene knyttet til drift og vedlikehold ikke nødvendigvis bør være en del av den samme satsen, men kan fastsettes separat. Satsene for aktivering av systemvern må differensieres med hensyn til prosentvis andel av tiden systemvernet er aktivert, samt type sluttbruk.

Systemansvarliges plikt til å betale for de kostnadene aktørene påføres som følge av at systemvern aktiveres, bør kunne anses som en samfunnsmessig rasjonell løsning, ettersom systemansvarlig da får økonomisk motivasjon til ikke å aktivere systemvern utover de tidsperioder hvor det faktisk er nødvendig. Slik unngår man at kostnader påføres berørte aktører uten at det gir en gevinst for kraftsystemet og samfunnet.

Betaling for utløsning av systemvern regional- og transmisjonsnett: NVE foreslår at betaling for utløsning av systemvern for sluttbrukere skal baseres på kostnadsfunksjoner som fremkommer av gjeldende KILE-ordning, da de mener avbruddskostnadene for en sluttbruker er lik uavhengig av årsak til avbruddet. Hydro kan være enig i at konsekvensene ved et avbrudd kan anses som tilnærmet lik uavhengig av avbruddets årsak. Men det er viktig å være oppmerksom på at KILE er etablert som en gjennomsnittsortning for hver kundegruppe. Dette kan gi riktige incentiver i stort for det enkelte nettselskap, men disse kostnadene kan ikke anses å være representative for enkeltsluttbrukere, som er det som gjelder for sluttbrukere bak et systemvern tilknyttet regional- eller transmisjonsnettet. Eksempelvis inngår ikke kostnader for aluminiumsindustrien ved avbrudd som medfører innfrysing av et smelteverk, en risiko som øker med varighet av utkoplingen og som normalt ikke kan unngås med varighet over to til tre timer. KILE-ordningen er etter Hydros oppfatning, ikke utformet slik at den gir systemansvarlig de rette incitamentene til å fatte de mest samfunnsmessig rasjonelle beslutninger hva gjelder utvelgning av hvilke objekter i kraftsystemet som skal omfattes av frekvensstyrt eller hendelsesstyrt systemvern. For å oppnå de mest samfunnsmessig rasjonelle løsninger er det ikke kun viktig at systemansvarlig har de riktige kostnadsincitamentene ved valg av objekt, men også ved vurdering av om det er systemvern eller om det er andre tiltak som er best egnet for å avhjelpe systemet. Med andre tiltak menes eksempelvis andre systemdriftstiltak, nettutbygging, mv. De samfunnsøkonomiske kostnadene er lik uavhengig av om påløpte kostnader dekkes av den aktuelle aktøren eller av systemansvarlig. Men dersom kostnaden internaliseres i systemansvarliges vurderinger, kan den samfunnsøkonomiske kostnaden reduseres ved at systemansvarlig velger andre løsninger eller andre objekter, der hvor dette er reelt. Hydro mener derfor det er svært viktig for aktørene og for å sikre samfunnsmessig rasjonalitet i kraftsystemet, at systemansvarlig betaler aktørene for de reelle kostnadene ved utløsning av systemvern. De reelle kostnadene bør dermed kartlegges for det enkelte objekt, når systemvern medfører utfall for sluttbrukere tilknyttet regional- eller transmisjonsnettet. Dette er få sluttbrukere, og dermed samfunnsmessig rasjonelt å kartlegge i de tilfeller det gjelder.

Betaling for utløsning av systemvern distribusjonsnett: I dag håndteres denne kostnaden gjennom KILE-ordningen for den enkelte konsesjonær. NVE foreslår nå at systemansvarlig skal betale ansvarlig konsesjonær for KILE. Dette er logisk, da det er systemansvarlig som bør se kostnadene også ved denne type systemvern gitt virkemiddelets formål. Men det er samtidig viktig at en slik kostnad er korrekt og ikke større enn nødvendig. Det er ikke rett frem å beregne en ansvarlig konsesjonærs kostnad knyttet til KILE for en gitt hendelse eller for en gitt sluttbruker, gitt NVEs inntektsrammemodell som baseres dels på historiske kostnader og dels på normative kostnader for det enkelte nettselskap. Hydro mener dette best kan løses ved at systemansvarlig, i stedet for å betale den aktuelle berørte konsesjonær, selv påtar seg rollen som ansvarlig konsesjonær, jf leveringskvalitetsforskriften § 2A-3, når systemvern løser ut sluttbrukere tilknyttet distribusjonsnett. Vi ber NVE vurdere dette.

Tidsperiode for utløsning av systemvern: Forslaget sier at systemansvarlig kun skal belastes for perioden fra systemvernet løser ut og frem til at systemansvarlig sier at systemvernet kan kobles inn i igjen. Det er imidlertid uklart hva som legges i dette. Hydro anser det som meget viktig at betaling for utløst systemvern omfatter tidsperioden helt frem til feilårsak som medførte utløsning av vernet, er utbedret, samt at dette inkluderer de kostnader som påløper for berørt aktør som følge av utfall i nevnte tidsrom. Dette fremkommer ikke fullstendig av NVEs forslag per i dag. Hydro anser det viktig at ikke systemansvarlig gis incentiv til å «friskmelde» utløsning av systemvernet på et for tidlig

stadium, for derigjennom å legge kostnaden over på øvrige konsesjonærer. Vi tror ikke dette er NVEs intensjon, men kan være greit å påpeke, for å unngå misforståelser på et senere tidspunkt. Vi har forståelse for at man i enkelte tilfeller kan avløse aktører berørt av systemvern, ved at systemansvarlig eksempelvis tvangsmessig kobler ut annet sluttbruk, jf systemansvarsforskriften § 13. Men vi mener det gir galt incentiv for systemansvarlig dersom systemansvarlig kan «avbryte» varigheten for utløst systemvern ved vedtak etter nevnte § 13, overfor den samme sluttbruker som opprinnelig var berørt av det utløste systemvern, spesielt hvis det ikke foreligger øvrige utkoblingsalternativer.

Generelt: Vi ser dog at det er argumenter for at den aktuelle anleggskonsesjonæren hvor feil har inntruffet, også møter et incentiv. Men der hvor hendelsesstyrt systemvern løser ut som følge av feil i transmisjonsnett, vil Statnett som anleggseier likevel «se» et incentiv, ettersom Statnett reguleres med felles inntektsramme for systemansvarsoppgaver og som netteier (dog separate under sin etablering). Hydros oppfatning er at det er systemansvarlig som må få de rette incitamentene hva gjelder bruk av systemvern, herunder ved installering, drift, vedlikehold, aktivering og utløsning, ettersom det er systemansvarlig som kan gjøre reelle valg, hvor bruk av systemvern kun er ett av flere virkemidler.

Markedsløsning: Systemvern benyttes for å benevne utstyr for automatiske inngrep i kraftsystemet for å unngå sammenbrudd eller for å øke overføringsgrenser i regional- og transmisjonsnett. Systemvern er hendelsesstyrte eller frekvensstyrte, og dette gjelder også for sluttbruk. Hydro anser det slik strukturen i det norske kraftsystemet er per tid, at der hvor det er behov for hendelsesstyrte systemvern, løses dette best ved bruk av vedtak av systemansvarlig. Dette forutsetter imidlertid at systemansvarlig blir gitt de riktige økonomiske incitamentene til å kunne fatte sine vedtak om hendelsesstyrte systemvern, samfunnsøkonomisk optimalt i størst mulig grad. Se for øvrig våre merknader til høringsforslagets bestemmelser ovenfor.

Når det gjelder frekvensstyrte systemvern mener imidlertid Hydro det i fremtiden er viktig å utrede alternative løsninger, inkludert markedsbaserte løsninger, for å søke ytterligere samfunnsøkonomisk optimalisering. Om lag 30% av det norske sluttbruket omfattes i dag av frekvensstyrte systemvern. Frekvensstyrte systemvern omfatter både alminnelig forsyning og industri, som kompenseres i tråd med gjeldende bestemmelse i systemansvarsforskriften. Sluttbrukere tilknyttet regional- eller transmisjonsnett kompenseres med direkte utbetaling, etter dokumentasjon av reelle kostnader, mens sluttbrukere tilknyttet distribusjonsnett ikke kompenseres tilsvarende direkte per i dag.

Det følger av prinsippene for utøvelsen av systemansvaret, jf systemansvarsforskriften § 4, bl.a. at systemansvarlig skal opptre nøytralt og ikke-diskriminerende i forhold til alle som omfattes av nevnte forskrift, at systemansvarlig skal utvikle markeds løsninger som bidrar til å sikre en effektiv utvikling og utnyttelse av kraftsystemet, og at systemansvarlig skal i størst mulig utstrekning gjøre bruk av virkemidler som er basert på markedsmessige prinsipper. Hydro er av den oppfatning at man kontinuerlig bør tilstrebe å utvikle markedsbaserte løsninger der dette er hensiktsmessig og relevant, og at dette er i tråd med prinsippene for utøvelsen av systemansvaret. Viktig moment her er at det som har vært gode løsninger historisk, alltid kan vurderes videreutviklet for bedre å føre til mer samfunnsøkonomisk optimale løsninger etter hvert som kraftsystemet med tilhørende aktører endres over tid. Vi viser også til at det er etablert markedsbaserte løsninger for frekvensstyrt systemvern i andre europeiske land, eksempelvis Spania og Tyskland.

Frekvensstyrte systemvern omfatter som nevnt om lag 30 % av det norske sluttbruk, og er spredt i det norske kraftsystemet. Det er viktig at en ordning i Norge er tilpasset egenskapene til det norske kraftsystemet ved en eventuell utvikling av en markedsbasert løsning. Hydro mener man i første omgang bør vurdere en kombinasjonsløsning hvor deler av den mengde sluttbruk som anses nødvendig inkludert i ordningen med frekvensstyrte systemvern, anskaffes ved bruk av en markeds løsning, mens det resterende behovet anskaffes gjennom vedtak av systemansvarlig.

Systemansvarlig benytter til eksempel en delt løsning i dag for anskaffelse av primærreserver i det norske kraftsystemet. For anskaffelse av nødvendig mengde sluttbruk, kan en delt løsning eksempelvis innebære at 30 % (evt. 50%) av det totale behovet anskaffes ved bruk av markedsløsning, mens det resterende behovet anskaffes ved vedtak av systemansvarlig. I dette vil det da kunne ligge at det sluttbruk som er anskaffet ved bruk av en markedsløsning, også er det sluttbruk som kobles ut først ved frekvensavvik. Sluttbruk som ikke er anskaffet gjennom den markedsbaserte løsningen vil eksempelvis kunne kompenseres tilsvarende tilslaget i markedet, dog minimum med de reelle kostnadene.

Positive virkninger av en løsning som skissert her inkluderer at de nevnte prinsippene for utøvelsen av systemansvaret, tilfredsstillende bedre, og at sluttbruk som kobles ut i større grad er frivillige deltagere i en markedsløsning.

Hydro anser det ikke realistisk å få etablert en ny markedsløsning innen 1. januar 2018, og har dermed kommentert ovenfor de foreslåtte endringene med utgangspunkt i NVEs konkrete forslag til forskriftsendringer i denne omgangen. Hydro ber NVE i oppsummeringen av høringsuttalelsene kommentere hvorvidt de anser en evt markedsløsning å være i konflikt med ny forskriftstekst. Dersom NVE mener en markedsløsning ikke kan la seg etablere innenfor rammene av ny forskriftstekst, ber vi NVE vurdere i forbindelse med neste forskriftsrevisjon, som NVE har antydnet vil komme på høring allerede i 2018, å inkludere formuleringer som muliggjør at systemansvarlig tillates å bruke markedsmessige virkemidler for frekvensstyrte systemvern.

Ad forslag til endring av gjeldende § 22 Feilanalyse og statistikk

Rapporteringsplikt for sluttbrukere: NVE foreslår i ny bestemmelse at sluttbrukere innen fire uker skal analysere og rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i egne nettanlegg i eller tilknyttet transmisjons- eller regionalnett. Forslaget er lite konkret vedr hvilke sluttbrukere som blir å anse som rapporteringspliktige eller hvilket detaljeringsnivå som forventes vedr analysering og rapportering. Slike opplysninger skal fremkomme av kommende retningslinjer fra systemansvarlig. Det vil være svært viktig at de relevante aktørene involveres tilstrekkelig i prosessen ved utarbeidelse av retningslinjer. Vi kan ha forståelse for at systemansvarlig anser det nyttig å samle inn informasjon om driftsforstyrrelser i nettanlegg eid av store sluttbrukere. Man bør imidlertid være restriktiv vedr hvilken informasjon som faktisk gir en økt nytte for systemansvarlig og driften av kraftsystemet. Hydro mener det er viktig at kommende omfang av bestemmelsen vurderes begrenset til anleggskomponenter på de relevante spenningsnivå, eksempelvis de spenningsnivå hvor øvrige konsesjonærer er tilknyttet. Dette bør vurderes i samråd med de aktuelle aktører, tatt hensyn til den interne topologien i de interne industrinett. Det er viktig at industribedriftene ikke tvinges til å avsløre bedriftssensitiv informasjon vedr internt design, bruk av redundans, pålitelighet mv.

Hydro mener at sluttbrukere ikke kan anses å være forpliktet til å registrere og rapportere i tråd med nevnte bestemmelse, før retningslinjer som skal utarbeides av systemansvarlig er vedtatt av NVE og iverksatt. Vi ber om at NVE kommenterer dette i sin oppsummering av høringsuttalelsene. Her vil Hydro også peke på behovet for at systemansvarlig og NVE vurderer hvilken tid som er nødvendig fra nye retningslinjer er vedtatt av NVE, og frem til de trer i kraft, for å sikre at sluttbrukere kan etablere nødvendige systemer og rutiner for registrering og rapportering. Hydro mener videre det er viktig at de aktuelle industriaktørene blir involvert ved etablering av løsning for rapportering fra sluttbrukere. Det kan være urimelig at sluttbrukere som i dag ikke besitter FASIT programvare, skal måtte investere i slik for å kunne rapportere sporadiske driftsforstyrrelser i egne anlegg. Det er viktig at et evt rapporteringssystem for sluttbrukere gjøres tilstrekkelig lettvinntil at det faktisk blir brukt, og at man unngår underrapportering dersom forslag til ny bestemmelse innføres. Det er svært viktig at byrden ved ny rapportering ikke overstiger den nytten man kan få ut av en utvidet statistikk på sikt, og at NVE legger til grunn at systemansvarlig må godtgjøre at nytten overstiger kostnaden.

Tidsfrist for rapportering av driftsforstyrrelser: NVE foreslår i ny bestemmelse at konsesjonær innen fire uker skal analysere og rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget transmisjons- eller regionalnett, i eget høyspenningsdistributionsnett, samt i egne produksjonsanlegg og tilhørende nettanlegg tilknyttet transmisjons- eller regionalnett. For de fleste driftsforstyrrelser kan det la seg gjøre å agere innenfor de angitte tidsfrister. Det vil dog kunne inntreffe driftsforstyrrelser hvor kompleksiteten er av en slik art at lengre tid vil være nødvendig før man kan konkludere årsakssammenheng. Når man nå forskriftsfester slike tidsfrister er det viktig at NVE og systemansvarlig er bevisste dette, og at man i sin oppfølging skiller på når selskapene ikke bestreber å følge forskriftsbestemmelsene og når selskapene bestreber sitt beste, men hvor det av utenforliggende årsaker er behov for ytterligere tid til å gjennomføre og konkludere feilanalysen. Det bør derfor forskriftsfestes en mulighet for utvidet frist for håndtering av slike tilfeller.

Ad forslag til endring av gjeldende § 28 Forholdet til forvaltningsloven og offentleglova

Hydro mener det er positivt at NVE foreslår å redusere antall systemkritiske vedtak ved å innføre tidsgrense på 3 måneder for hva som kan anses å være systemkritiske vedtak. Tidsgrensen gjelder da tidsperioden mellom det tidspunkt systemansvarlig fatter sitt vedtak og det tidspunkt hvor aktuelt vedtak skal effektueres. Avhengig av saksbehandlingstiden internt hos systemansvarlig kan dette innebære at tidsgrensen kan «brytes» underveis i prosessen før systemansvarlig rekker å fatte sitt vedtak. Vi ber NVE klargjøre tydeligere i sin oppsummering av høringsuttalelsene hva som kan ligge i «dersom det ikke er mulig å fatte vedtak tidligere enn tre måneder» (vår understreking).

Ang vedtak etter § 17 fjerde ledd, medfører den foreslåtte endringen at det ikke lenger er tilstrekkelig å sende inn søknad/forespørsel om omprioritering innen det er 3 måneder igjen til tidspunkt for opprinnelig vedtatt driftsstans. Denne må nå sendes inn tilstrekkelig tidlig til at systemansvarliges omprioriteringsvedtak kan fattes innen det er tre måneder igjen til nytt tidspunkt, som igjen gir en klar tidsfrist for søknad om omprioritering, dersom man ønsker et ordinært vedtak.

Hydro mener videre det er uklart hvilken juridisk status systemansvarlig sine beslutninger etter § 6 vil ha når disse ikke lenger betegnes (systemkritiske) vedtak. Se for øvrig våre merknader til § 6 ovenfor.

Med vennlig hilsen
for Hydro Energi AS

Stein Øvstebø

Leder Kraftsystemer, Nett og Konsesjoner
stein.ovstebo@hydro.com